

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I JÖNKÖPING**

DOM
2014-12-17
Meddelad i
Jönköping

Mål nr
4051-14

SÖKANDE

Knowit AB, 556391-0354
Box 3383
103 68 Stockholm

Ombud: Advokat Henrik Wetzenstein
Advokatfirman NORDIA KB
Box 70389
107 24 Stockholm

MOTPART

Domstolsverket
551 81 Jönköping

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

KONKURRENSVERKET	
2014-12-18	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller ansökan om ingripande enligt LOU och förordnar att upphandlingen som Sveriges Domstolar genomför gällande IT-konsulter för utbildning och förvaltning (dnr 1268-2014) i form av avrop från ramavtalet "IT-konsulttjänster 2009, uppdragskonsulter" ska göras om.

Förvaltningsrättens interimistiska beslut den 22 augusti 2014 upphör därmed att gälla.

BAKGRUND

Sveriges domstolar (DV) genomför en upphandling avseende IT-konsulter för utbildning och förvaltning (dnr 1268-2014) i form av förnyad konkurrensutsättning från ramavtalet "IT-konsulttjänster 2009, uppdragskonsulter". Ramavtalsleverantörernas avropssvar skulle vara DV tillhanda senast

Dok.Id 146236

Postadress Box 2201 550 02 Jönköping	Besöksadress Hamngatan 15	Telefon 036-15 66 00 E-post: forvaltningsrattenijonkoping@dom.se www.forvaltningsrattenijonkoping.domstol.se	Telefax 036-15 66 55	Expeditionstid måndag – fredag 08:00-16:00
---	-------------------------------------	--	--------------------------------	---

den 23 juli 2014. Till DV inkom totalt tre anbud. Dessa var från Knowit AB (Knowit), Sogeti Sverige AB och ÅF-Technology AB (ÅF). DV har i tilldelningsbeslut daterat den 12 augusti 2014 beslutat att anta ÅF som leverantör. Knowit har ansökt om överprövning av upphandlingen.

YRKANDEN M.M.

Knowit yrkar i första hand att förvaltningsrätten ska förordna att upphandlingen ska rättas på så sätt att ny anbudsutvärdering ska genomföras, vid vilken avropssvaret från ÅF inte ska beaktas. Knowit yrkar i andra hand att upphandlingen ska göras om.

Knowit yrkar vidare att ansökan om överprövning ska bifallas på så sätt att DV:s tilldelningsbeslut den 12 augusti 2014 inte längre ska gälla.

DV motsätter sig bifall till Knowits yrkanden.

Förvaltningsrätten har i ett interimistiskt beslut bestämt att upphandlingen tills vidare inte får avslutas.

VAD PARTERNA ANFÖR

Knowit

Underleverantörer

De i upphandlingen aktuella ramavtalsleverantörerna har i en särskild bilaga ”Bilaga c – Underleverantörer” (Bilaga C), vilket utgör avtalsinnehåll, angivit ett antal underleverantörer. Dessa underleverantörer har godkänts av Kammarkollegiet direkt vid ingåendet av ramavtalet eller därefter i enlighet med ett av Kammarkollegiet fastställt förfarande. Förfarandet innebär dels att det mellan ramavtalsleverantören och underleverantören ska finnas ett giltigt samarbetsavtal, dels att tillägg eller byte av underleve-

rantör endast får ske efter godkännande av Kammarkollegiet samt att *Bilaga C* uppdateras genom Kammarkollegiets försorg. De underleverantörer som offereras i ett avropssvar ska således vara sådana underleverantörer som har godkänts av Kammarkollegiet i enlighet med ovan beskrivet förfarandesätt.

I förfrågningsunderlaget (*avropsförfrågan*) i den nu aktuella upphandlingen anges bland annat att DV har uppställt skall-krav avseende vilka roller en ramavtalsleverantör ska offerera och vilken kompetens de konsulter som därvid offereras ska besitta. Bland de efterfrågade kompetenserna återfinns rollerna webbstrateg/onlinestrateg, webbanalytiker och informationsarkitekt med inriktning webb. ÅF har i sitt anbud vid avropet (*avropssvar*) avseende detta skall-krav offererat Per-Åke Adolfsson (webbstrateg/onlinestrateg), Jan Fång (webbanalytiker) och Christian Lüddeckens (informationsarkitekt med inriktning webb). Dessa personer är dock anställda av bolaget Consid S5 AB som inte är en av Kammarkollegiet godkänd underleverantör.

ÅF har i *Bilaga C* angett de underleverantörer som de äger rätt att anlita vid genomförande av uppdrag. Bland dessa underleverantörer återfinns bl.a. Consid AB. Consid S5 AB återfinns däremot inte i *Bilaga C*. Consid AB och Consid S5 AB är olika juridiska personer och har olika inriktningar på sina respektive verksamheter. ÅF har således inte, vid avgivande av avropssvar eller vid utförande av uppdrag, rätt att åberopa och använda sig av Consid S5 AB såsom underleverantör och således inte heller konsulter anställda av detta bolag.

Parterna får inte vid tilldelning av kontrakt som grundar sig på ramavtal, väsentligen avvika från villkoren i ramavtalet. *Bilaga C* utgör en del av ramavtalet. ÅF har åberopat konsulter som är anställda av en icke godkänd underleverantör. Consid S5 AB är alltså en helt ny underleverantör som

inte underkastats den kontroll och bedömning som övriga underleverantörer i samband med upphandlingen av ramavtalet eller därefter. DV är således förhindrat att beakta en sådan underleverantör, och ett anbud, vari en sådan underleverantör eller konsult offereras.

Det har anförts att de aktuella konsulterna är anställda i Consid S5 AB och Consid AB. Av de till rätten ingivna anställningsavtalen framgår dock inte i vilken omfattning aktuella konsulter påstås arbeta i Consid AB. Det framgår vidare att den enda orsaken till att aktuella konsulter har dubbla anställningar är för att tillgodose krav som uppställs i upphandlingssituationer. Tillvägagångssättet utgör ett kringgående av bestämmelser i ramavtalet avseende hur tillägg eller byten av underleverantörer ska gå till. Konsulternas egentliga anställning är endast i Consid S5 AB. Det förhållandet att konsulterna har dubbla anställningar ska inte tillmätas någon betydelse i målet. Även om aktuella konsulter anses ha en anställning i Consid AB, är det inte klarlagt om konsulterna inom ramen för deras anställning har möjlighet att utföra aktuellt uppdrag.

Genom att ÅF utan de aktuella konsulterna inte har uppfyllt de i avropsförfrågan uppställda skall-kraven hade DV således bort förkasta ÅF:s anbud. Genom att tilldela ÅF kontraktet har DV agerat i strid med avropsförfrågan, det underliggande ramavtalet, 5 kap. 2 och 7 §§ LOU samt likabehandlingsprincipen och transparensprincipen.

Ramavtalets avtalsperiod

Av ramavtalet framgår att avrop och det leveransavtal som kan följa på ett avrop ingås och tecknas inom avtalsperioden (ramavtalets giltighetstid). I Kammarkollegiets vägledning för ramavtal och avrop (2012:5, s. 59) anges bl.a. att avropet måste göras och kontrakt tecknas inom ramavtalets giltighetstid och att kontrakt således aldrig får tecknas efter det att ramavtalet löpt ut.

Ramavtalets avtalsperiod upphörde den 31 augusti 2014 och leveransavtal avseende aktuellt avrop har inte ingåtts. DV har beslutat att leveransavtal ska komma att ingås med ÅF trots att det i ramavtalet stadgas att leveransavtal måste ha tecknats inom ramavtalets avtalsperiod. Detta innebär att DV även i nu aktuellt avseende på ett väsentligt sätt avviker från vad som tidigare har fastställts vid tilldelning av ramavtalet och utifrån villkoren i ramavtalet.

Det kan konstateras att samtliga ramavtalsleverantörer inte har lämnat anbud vid avropet. Möjligheten att ingå leveransavtal efter ramavtalets avtalsperiod (giltighetstid) kan ha påverkat aktuella ramavtalsleverantörernas vilja och möjlighet att lämna anbud i avropet. Genom ett förskjutande av tidpunkten för tecknande av leveransavtal och tillika tidpunkten för påbörjandet av uppdraget i sig, skulle ju exempelvis en ramavtalsleverantör – som inte hade möjlighet att påbörja uppdraget vid den tänkta tidpunkt som angetts i avropsförfrågan – vid sådana förhållanden både haft vilja och möjlighet att inkomma med anbud. Det kan inte heller anses osannolikt att även leverantörer inför upphandlingen av ramavtalet, hade agerat annorlunda för det fall ramavtalets avtalstid (giltighetstid) varit annorlunda. DV:s agerande, i praktiken, innebär att ramavtalets avtalstid (giltighetstid) skulle utsträckas i strid med 5 kap. 3 § LOU.

Tilldelningsbeslutet medför inte någon skyldighet för DV att fullfölja det samma. I tilldelningsbeslutet underrättas anbudsgivarna om det beslut myndigheten har fattat avseende tilldelning av kontrakt och tilldelningsbeslutet syftar till att säkerställa att övriga anbudsgivare ges möjlighet att begära överprövning. DV har i sitt tilldelningsbeslut angett att avtalstecknande ska komma att ske vid ett senare tillfälle. Det saknas därmed förutsättningar för ett påstående om att civilrättslig bundenhet skulle ha uppstått genom tilldelningsbeslutet.

Vidare framgår av ramavtalet att med leveransavtal avses det avtal som upprättas mellan upphandlande myndighet och ramavtalsleverantör i samband med avrop. Fråga är alltså om ett upphandlingskontrakt i enlighet med 5 kap. 7 § LOU jämfört med 2 kap. 10 § LOU och inte om ett civilrättsligt bindande avtal.

För det fall DV alltjämt har behov av uppdragets utförande återstår endast möjligheten att avbryta aktuellt avrop och genomföra en upphandling i enlighet med LOU:s förfaranderegler. Vid sådana förhållanden är det möjligt för både ramavtalsleverantörerna och andra leverantörer att lämna anbud och erhålla kontrakt.

Genom att DV funnit att leveransavtal ska komma att ingås med ÅF trots att förfarandet innebär ett icke godtagbart avsteg från villkoren i ramavtalet, har DV agerat i strid med det bakomliggande ramavtalet, 5 kap. 2 och 7 §§ LOU och de grundläggande upphandlingsrättsliga principerna i 1 kap. 9 § LOU, primärt transparens- och likabehandlingsprincipen.

Skada

ÅF skulle inte ha tilldelats uppdraget i fråga. Vid utvärderingen av anbudet kom Knowit på andra plats, efter ÅF:s anbud, som det näst mest ekonomiskt fördelaktiga. För det fall DV skulle ha agerat korrekt och förkastat ÅF:s anbud, skulle således Knowit ha kommit att bli den anbudsgivare som DV skulle komma att teckna leveransavtal med. Genom att så inte blev fallet har således Knowit lidit skada eller riskerar, i vart fall, att lida skada.

DV:s agerande i fråga om ingående av leveransavtal med ÅF innebär skada eller, i vart fall, risk för skada för Knowit. Så snart en överträdelse medför att en leverantör kan tänkas ha hamnat i en sämre situation, än vad som skulle ha varit fallet om den upphandlande myndigheten hade agerat i enlighet med LOU, kan leverantören anses ha lidit skada. Som framgått är

DV förhindrad att ingå nu aktuellt leveransavtal. För det fall DV har behov av en leverantör för uppdragets utförande åligger det därvid DV att upphandla uppdraget på ett enligt LOU korrekt sätt, dvs. exempelvis genomföra en egen upphandling. I en sådan upphandling skulle Knowit ha möjlighet att lämna nytt anbud och kunna komma ifråga för avtalstecknande med DV. För det fall DV nu skulle tillåtas ingå aktuellt leveransavtal, skulle detsamma förhindras och DV:s felaktiga agerande innebära skada eller, i vart fall, risk för skada för Knowit.

DV

Underleverantörer

ÅF har i sitt anbud angett att de kommer att använda sig av underleverantörer, Consid, vilka är godkända av Kammarkollegiet. DV har i samband med kvalificering av anbud kontrollerat att anbud inkommit från rätt ramavtalsleverantör tillika att denne har angivit rätt underleverantör. Upphandlande myndigheter har ingen vidare undersökningsplikt. DV har i samband med överprövningen ändock begärt in förtydligande från ÅF om huruvida de förfogar över angivna konsulter. De konsulter Knowit ifrågasätter är enligt gällande anställningsavtal anställda vid Consid AB vilket innebär att ramavtalsleverantören uppfyller ställda krav avseende godkänd underleverantör i upphandlingen. Tidigare lönebesked eller anställningsavtal med andra företag har ingen relevans för detta avrop.

Ramavtalets avtalsperiod

DV är väl medvetet om skrivningen i ramavtalet om att leveransavtal ska vara tecknat inom ramavtalstiden. DV har gått ut med sitt avrop i tid för att fatta ett tilldelningsbeslut och för att avtalsspärr/tiodagarsfrist ska rymmas inom ramavtalstiden. Avropsunderlaget skickades ut till antagna ramavtalsleverantörer den 17 juni 2013. Tilldelningsbeslut fattades den 12 augusti 2014, dvs. inom tiden för ramavtalet. Avtalsspärren löpte ut den 22 augusti

2014. DV hade, som tilldelningsbeslutet anger, för avsikt att teckna avtalet den 25 augusti 2014, dvs. inom ramavtalstiden. Anbudsgivaren är bunden av sitt anbud. DV är bundet av sitt tilldelningsbeslut såvida skäl inte föreligger som leder till att myndigheten ska ompröva sitt beslut eller avbryta upphandlingen. Kontraktstecknandet är en följd av tilldelningsbeslutet och tilldelningsbeslutet i sin tur är en följd av den kvalificering och utvärdering som sker i enlighet med vad som angetts i en upphandling/ett avrop. Beslutet att ingå avtal sker redan i och med att en upphandling/avrop inleds. Även om ett civilrättsligt bindande kontrakt uppstår först vid avtalstecknandet har en förpliktelse mellan upphandlande myndighet och antagen leverantör uppstått senast i samband med att meddelande om tilldelningsbeslut skickas i enlighet med 9 kap. 9 § LOU. Avsikten med den aktuella skrivningen i ramavtalet kan aldrig ha varit att en leverantör, genom att ansöka om överprövning, ska kunna stjälpa användandet av ramavtalet. Konsekvensen av en sådan utgång skulle vara att en upphandlande myndighet i praktiken skulle ha svårt att genomföra avrop från Kammarkollegiets ramavtal det sista året på avtalstiden, för att inte riskera att på grund av en överprövning inte hinna teckna leveransavtal inom ramavtalstiden. Detta trots att myndigheten är bunden att följa ramavtalet under avtalstiden.

En parallell kan göras till hur frågan om anbuds giltighetstid har tillämpats i praxis. Kammarrätten i Göteborg konstaterade i dom den 16 maj 2005 i mål nr 1031-05 att giltigt avtal hade ingåtts inom den tid som anbudsgivarna varit bundna av lämnade anbud, genom att tilldelningsbeslut fattats i upphandlingen. Avropet ska således få fullföljas och kontrakt få tecknas i enlighet med fattat tilldelningsbeslut.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Gällande regler

Eftersom det ramavtal som ligger till grund för i målet aktuellt avrop påbörjades och upphandling annonserades före den 15 juli 2010 finner förvaltningsrätten att LOU ska tillämpas i dess lydelse före denna tidpunkt.

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 16 kap. 2 § LOU, i tillämplig lydelse, framgår bl.a. att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Enligt 2 kap. 10 § LOU avses med kontrakt ett skriftligt avtal med ekonomiska villkor som sluts mellan en eller flera upphandlande myndigheter och en eller flera leverantörer, avser utförande av byggentreprenad, leverans av varor eller tillhandahållande av tjänster, och undertecknas av parterna eller signeras av dem med elektronisk signatur.

I 5 kap. 7 § LOU anges följande. Om ramavtal ingåtts med flera leverantörer enligt 5 § och om inte alla villkor är angivna i ramavtalet, ska parterna inbjudas att på nytt lämna anbud i enlighet med de villkor som anges i ramavtalet. Dessa villkor får om det är nödvändigt preciseras och vid behov kompletteras med andra villkor som angetts i förfrågningsunderlaget till ramavtalet.

Vid tillämpning av första stycket ska

1. den upphandlande myndigheten för varje kontrakt som ska tilldelas skriftligen samråda med de leverantörer som kan genomföra kontraktet,
2. den upphandlande myndigheten ange en tidsfrist som är tillräcklig för att lämna in anbud för varje särskilt kontrakt, med hänsyn tagen till upphandlingens art och omfattning,
3. anbuden lämnas skriftligen och den upphandlande myndigheten inte ta del av innehållet i dem innan den angivna svarstiden har löpt ut, och
4. den upphandlande myndigheten tilldela varje enskilt kontrakt till den anbudsgivare som har lämnat det bästa anbudet på grundval av de tilldelningskriterier som angetts i förfrågningsunderlaget till ramavtalet.

Utredningen

I det ramavtal som ingicks mellan Kammarkollegiet och de aktuella ramavtalsleverantörerna anges bl.a. följande.

3.2 I ramavtalet ingår, förutom denna Huvudtext, följande bilagor:

[...]

Bilaga c "Underleverantörer"

[...]

3.3 Ramavtalet regleras av nedanstående handlingar [...].

[...]

5. Ramavtalsleverantörens anbud med bilagor.

4.9 Ramavtalsleverantören skall vid Avrop tillhandahålla de konsulttjänster som omfattas av Ramavtalet, i enlighet med vad som anges i Ramavtalet. Definition av kompetensområden och kompetensnivåer för IT-konsulttjänster, enligt bilaga b, skall tillämpas vid Avrop.

6. Underleverantörer

[...]

6.3 Mellan Ramavtalsleverantören och underleverantörer skall ett giltigt samarbetsavtal finnas. Ramavtalsleverantör som anlitar underleverantör skall på Kammarkollegiets begäran kunna uppvisa ett giltigt samarbetsavtal.

6.4 Tillägg eller byte av underleverantör får endast ske efter godkännande av Kammarkollegiet. Tillägg eller byte av underleverantör får ske högst fyra (4) gånger per år om ej synnerliga skäl föreligger. Efter godkännande uppdateras bilaga c genom Kammarkollegiets försorg.

7. Avrop

[...]

7.2 Avrop från detta Ramavtal sker genom en Förnyad konkurrensut-sättning, enligt 5 kap. 7 § LOU, och skall föregås av en skriftlig avropsförfrågan som Kund gör för att värdera vilken ramavtalsleverantör som skall tilldelas det specifika kontraktet.

10.3 Att Ramavtalet upphört att gälla ska inte påverka giltigheten av Leve-ransavtal som ingåtts under Ramavtalets giltighetstid. Leveransavtal kan emellertid inte ingås efter det att Ramavtalets avtalsperiod har gått ut. Detta hindrar dock inte att leverans kan ske vid en senare tidpunkt, under förutsätt-ning att Leveransavtal tecknats inom Ramavtalets avtalsperiod.

I Kammarkollegiets vägledning för ramavtal och avrop inom LOU och LUF (2012:5), s. 59, anges följande.

11.12 När måste myndigheten teckna kontrakt?

Avropet måste göras och kontrakt tecknas inom ramavtalets giltighetstid.

Kontraktet får således aldrig tecknas efter det att ramavtalet löpt ut.

Förvaltningsrättens bedömning

Överprövning enligt LOU utgör en kontroll – utifrån de omständigheter som sökanden har anfört – av att den upphandlande myndigheten har följt de grundläggande principerna som återfinns i 1 kap. 9 § LOU samt att den upphandlande myndigheten har följt övriga bestämmelser i LOU.

Av reglerna om förnyad konkurrensutsättning följer att den upphandlande myndigheten inbjuder ramavtalsparterna att på nytt lämna anbud i enlighet med de villkor som anges i ramavtalet. Förfrågningsunderlaget till den ursprungliga ramavtalsupphandlingen sätter de yttersta ramarna för hur den förnyade konkurrensutsättningen får ske.

Underleverantörer

Av det ramavtal, som ligger till grund för det i målet aktuella avropet, framgår att de underleverantörer som återfinns i *Bilaga C* är sådana underleverantörer som är godkända av Kammarkollegiet och att tillägg eller byte av underleverantör i *Bilaga C* får ske efter godkännande av Kammarkollegiet. Ramavtalet innehåller vidare ett skall-krav avseende vilka roller en ramavtalsleverantör ska offerera och vilken kompetens de konsulter som därvid offereras ska besitta. Förvaltningsrätten anser att ÅF har uppfyllt det uppställda kravet avseende underleverantör och kompetens. Det förhållandet att de aktuella konsulterna innehar ytterligare en anställning, utöver sin anställning vid Consid AB, ger inte anledning till annan bedömning. Knowit har inte förmått göra sannolikt att DV i nu aktuellt avseende har brutit mot LOU genom att ta upp ÅF:s anbud till utvärdering. Skäl för ingripande enligt LOU föreligger därför inte på denna grund.

Ramavtalets avtalsperiod

Av reglerna om förnyad konkurrensutsättning följer bland annat att den upphandlande myndigheten ska tilldela varje enskilt kontrakt till den anbudsgivare som har lämnat det bästa anbudet på grundval av de tilldel-

ningskriterier som angetts i förfrågningsunderlaget till ramavtalet. Kontraktet ska enligt 2 kap. 10 § LOU vara skriftligt.

I ramavtalet, som ligger till grund för det aktuella avropet, anges att med *leveransavtal* avses det avtal som upprättas mellan den upphandlande myndigheten och ramavtalsleverantören i samband med avrop. Vidare framgår att leveransavtal inte kan ingås efter det att ramavtalets giltighetstid har gått ut. I Kammarkollegiets vägledning till ramavtal och avrop anges att avropet måste göras och *kontrakt* tecknas inom ramavtalets giltighetstid. Kontrakt får således aldrig tecknas efter det att ramavtalet löpt ut. Mot bakgrund av bestämmelserna om förnyad konkurrensutsättning och definitionen av leveransavtal i ramavtalet anser förvaltningsrätten att *leveransavtal* har samma betydelse som *kontrakt* i enlighet med 2 kap. 10 § LOU och 5 kap. 7 § LOU.

Det är i målet ostridigt att ramavtalets giltighetstid har löpt ut och att leveransavtal med ÅF inte har ingåtts före utgången av denna tid. Något kontrakt, på det sätt som avses i ramavtalet och i bestämmelserna om förnyad konkurrensutsättning, föreligger därmed inte.

Enligt vad som framkommit i målet har DV för avsikt att fullfölja avropet och teckna ett kontrakt i enlighet med tilldelningsbeslutet. Eftersom ramavtalets avtalstid har gått ut och den upphandlande myndigheten inte får göra några väsentliga avvikelser från villkoren i ramavtalet föreligger hinder för DV att fullfölja avropet och teckna ett leveransavtal. Det förhållandet att det kan finnas en civilrättslig förpliktelse mellan DV och ÅF förändrar inte denna bedömning eftersom allmän förvaltningsdomstol vid överprövning av upphandling ska bortse från ett avtal som kan vara civilrättsligt bindande om avtalet inte utgör ett upphandlingskontrakt (se prop. 2001/02:142 s. 74 och 78).

DV har genom sin avsikt att fullfölja tilldelningsbeslutet och teckna ett leveransavtal med ÅF – ett leveransavtal som grundas på ett statligt ramavtal som har löpt ut vid tidpunkten för tecknande av kontrakt - agerat i strid med bestämmelserna i LOU. Förvaltningsrätten finner vidare att Knowit får anses ha lidit eller i vart fall riskerar att lida skada på grund av DV:s agerande och att det därför finns skäl för ingripande enligt LOU. Eftersom upphandlingsprocessen inte kan slutföras genom tecknande av ett kontrakt måste upphandlingen göras om.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1 D LOU)

Thorbjörn Lindvall

Föredragande har varit Nargiz Asker.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Jönköping. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer

till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

